

Lex Karamoy (08-10-1925) - Wel kampioen, maar geen Davis Cup

Theo Bollerman

Bijna tachtig jaar oud is hij, als hij weer voet op Nederlandse bodem zet. Zijn oude club, het Leidse Roomburg, bestaat vijftig jaar en heeft hem uitgenodigd. Hij beweegt nog soepel en atletisch, je kan hem zijn jaren er niet aan afzien.

Van 1947 tot 1964 verbleef hij in Nederland, ver van het warme Noord-Celebes, waar zijn vader als arts werkzaam was. In perfecte volzinnen met zorgvuldig gekozen woorden legt hij uit, waarom hij zijn medicijnenstudie niet heeft voltooid. Zijn prioriteiten had hij namelijk verlegd, tennis had hij al snel bovenaan het lijstje gezet. "De sociale appreciatie voor topsport was in Nederland nu eenmaal altijd minder dan in de omringende landen," legt hij berustend uit, en in zijn stem klinkt de verzoening met het gebrek aan respect voor zijn keuze, die in de moderne tijd anders gewaardeerd zou worden. De beta-wetenschappen hadden nu eenmaal niet zijn wezenlijke interesse, hij had eigenlijk taal- en letterkunde willen studeren, zoals aan zijn stijl van spreken goed waarneembaar is.

In 1947 klopte hij op 3 oktober aan bij zijn hospita, maar die was aan het feest vieren. Het viel hem erg tegen, dat je in de winter hier nauwelijks kon tennissen, dus besloot hij lid te worden van een tafeltennisclub en een volleybalvereniging. Ondanks zijn kleine gestalte was hij een nuttige speler ook door zijn grote sprongkracht. Later demonstreerde hij nog wel eens, dat hij uit stilstand zo hoog kon opspringen, dat hij het plafond van de kleedkamer van tennispark Roomburg kon aantikken. Niemand van de aanwezige Nederlandse tennistoppers deed hem dat na.

In Leiden meldde hij zich in de zomer van 1948 aan bij De Leidse Hout, waar hij twee jaar in de tweede klasse ver beneden zijn niveau speelde. Hij maakte kennis met de iets jongere Frank Bonte, ook een Indische jongen. Deze haalde hem over lid te worden van een club in Haarlem, omdat daar zulke "moordgrieten" lid waren. Daar zwaaide Okker senior de scepter. Vaak mocht hij blijven eten en logeren bij de familie Okker. Op een keer had de jonge Tom iets omgegooid, en moest voor straf zonder eten naar bed. Karamoy had medelijden gekregen, en wat eten naar zijn kamer gebracht, maar Tom

had geen trek. Wat bleek? Eerst had moeder Okker stiekem al wat voedsel gebracht, en daarna had Pa Okker hetzelfde gedaan. Beide ouders hadden het van elkaar niet geweten.

In 1952 werd hij lid van het Haagse Thor Rood-Wit, een club die op het hoogste niveau speelde, en waar veel Indischmensen lid van waren, zoals Cooke, die door de oude hoofdredacteur van het blad "Lawn Tennis" Vreedenburg steevast Kook werd genoemd. Hij kwam in een team met Bruininga, Teunis, Michielsen, Meis Fikenser en Anneke van Marle. Veel contact had hij ook met de familie Pufkus. Het kost Karamoy geen enkele moeite zich de vele tientallen personen, met wie hij toen in aanraking was gekomen, voor de geest te halen. "Dat was me een club," vertelt hij, "Ze waren zo partijdig als een Ajacied! Als ik benadeeld werd door de scheidsrechter, dan maakten ze toch een lawaai. Daar moest ik altijd wel om lachen."

Inmiddels was het in Nederland wel duidelijk, dat Karamoy tot de top behoorde met zijn grote variatie aan topspinballen afgewisseld met dropshots. Zijn halve westergreep was in die tijd in Nederland ongekend. Met Thor wordt hij clubkampioen van Nederland in

1952. In 1953, '56 en '59 wint hij de enkelspeltitel op de nationale kampioenschappen. In het begin van de jaren vijftig maakten Van Swol en Wilton de meeste indruk op hem. Hij is erg verbaasd, als blijkt dat Van Swol niet drie, maar dertien jaar ouder is dan hijzelf. Met des te meer respect spreekt hij over diens tenniskwaliteiten.

Zijn laatste Nederlandse tennisjaren was hij lid van Roomburg. Voor de Davis Cup heeft hij nooit gespeeld. Was dat te wijten aan discriminatie?

"Ben je mal," is razendsnel het antwoord, "Als je goed bent in een sport, word je nooit gediscrimineerd. Vanaf dat ik in Nederland was, maakte ik alleen maar vrienden. Het was een fantastische tijd. Dick Rinkel en Jaap Veldts hebben mij wel degelijk gevraagd om Davis Cup te spelen. Maar ik heb dat toen afgewezen. Ze hebben me nooit gevraagd waarom ik dat niet wilde. Dat was, omdat ik mij zelf toch niet als echte Nederlander beschouwde, ondanks mijn Nederlandse paspoort. Dat moet je me niet kwalijk nemen, hoor, dat ik dat toen zo voelde..."

Na zijn succesjaren in het Nederlandse tennis besloot hij terug te keren naar Indonesië. Eerst naar zijn familie op Noord-Celebes, daarna naar Djakarta, waar nu eenmaal meer werk was. Daar werd hij tennisleraar op een park nabij de Nederlandse ambassade. Dat was goed voor zijn Nederlands. Hij heeft de machtswisselingen van nabij meegemaakt. Nog steeds kijkt hij eerst om zich heen, als hij een opinie over Soekarno ten beste geeft, of over diens opvolger, wiens naam hij niet wil noemen.

Een pensioen heeft hij niet. Om zich voor een AOW-uitkering weer in Nederland te vestigen, acht hij beneden zijn waarde. Nog steeds geeft hij dagelijks tennises aan de rijken en al wie wil. Hij volgt het internationale tennis op de voet, en vindt het jammer, dat van de vele Indonesische talentvolle jonge tennisspelers er zo weinig in de top honderd komen.

Over enkele dagen gaat hij logeren bij zijn familie in Delfgaauw, en hij gaat ook met ze tennissen. "Ik ben benieuwd, hoe goed dat zal gaan, want het is natuurlijk wel weer een andere baansoort."

